

Надія Кравцова, Ольга Придаток, Галина Сапун

ЗОШИТ

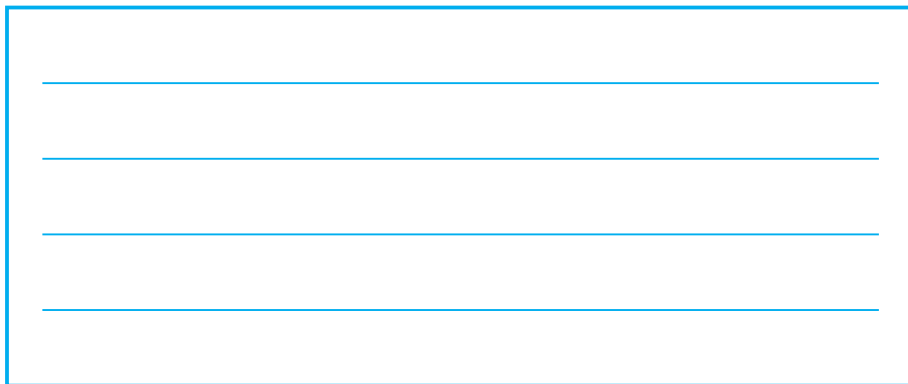
для письма та розвитку мовлення

1 клас

У двох частинах

Частина 2

До підручника Н. Кравцової, О. Придаток «Українська мова. Буквар»

*Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах
комісією з педагогіки та методики початкового навчання
Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України*

Тернопіль
Видавництво «Підручники і посібники»
2022

Умовні позначки

— поспілкуйся з друзями (обговори, розкажи)

— мовно-логічне завдання

— дослідження мовних явищ

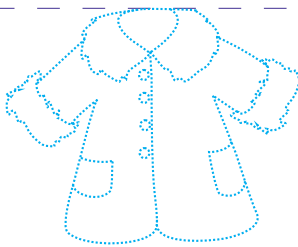
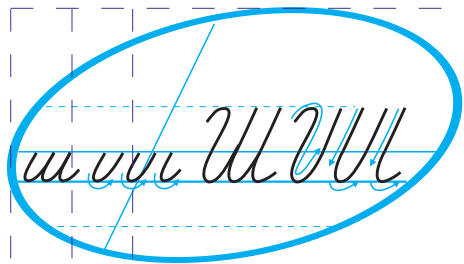
— завдання для письма

— розмалюй, обведи

— покажи свій настрій після виконання завдань

ш ш ш

Ш Ш Ш

ш ш ш

Ш Ш Ш

ші

ше

шо

Шу

школа

Шура

закувала —

2

льон.

4

Зозуля

1

сій

3

3

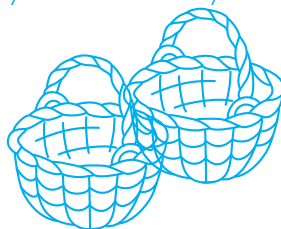

Шо

Ше

Школа — наш дім.

1 кошук — 2

1 — 2 шшшш

Ша

Шку

шум

пташка

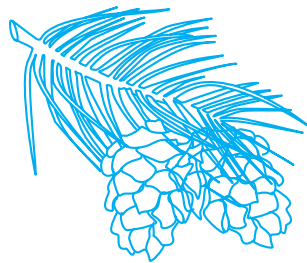
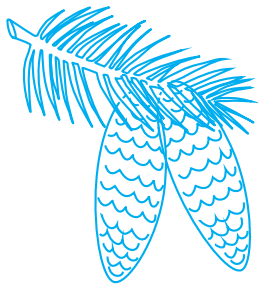
каштан

шипшина

миша

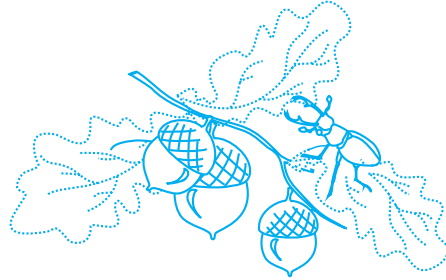
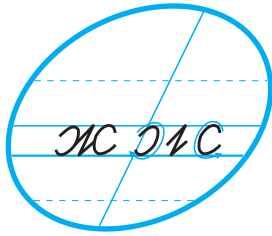
шишка

шоколад

ростуть сосні, Шишки ялині. на

Ж С Ц

Ж С

Ж С У

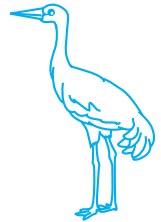
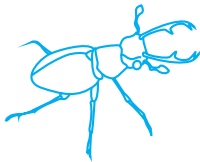
Ж С Е

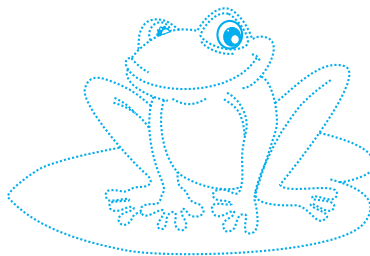
О Ж С

У Ж С

Ж С А Л У Д І

О Ж С И Н А

Ж ж

Ж ж

Же

Жу

Жи

Жо

Жанна

Житомир

У якому місті живе дідусь Жанни?

1а 1б 3в 2б 1г 3б

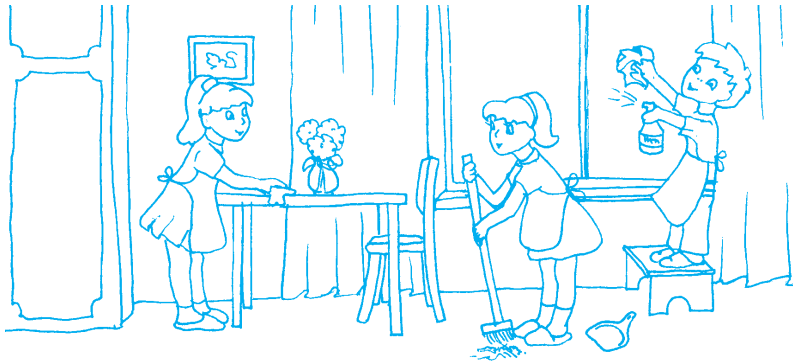
У якому місті живе бабуся Жені?

1а 2а 1в 3а 2в 2г 2б 1б

	а	б	в	г
1	Ж	а	е	і
2	м	к	и	н
3	р	в	ш	у

Діти прибирали. Жанна підмітала.
Женя мив вікно. Марія витирала пил.

8

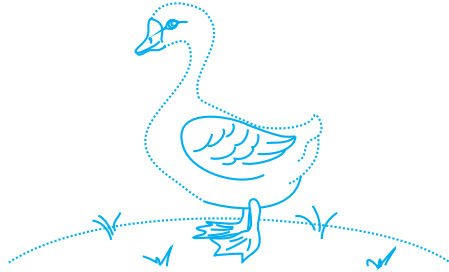
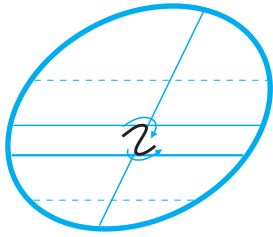

ліжко — лялька

книжка — кажан

з

го

и

но

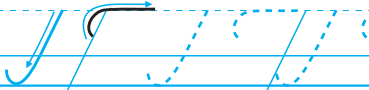
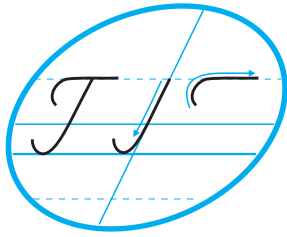
е

а

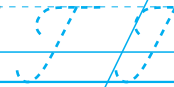
ри

го ра гу си ла зер но га

Т

То

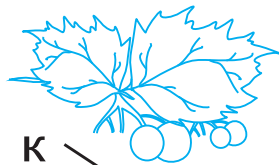
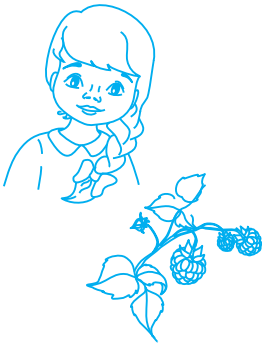
Ту

Тна

Тле

Танна

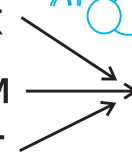
Тнатик

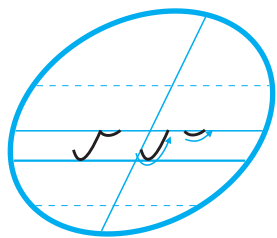
к

м

г

алина

u u

u u

га

де

ау

уу

гердан

Галаслива •

Швидка •

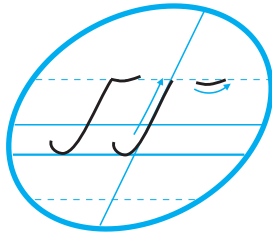
Мудра •

• сова.

• Гава.

• ластівка.

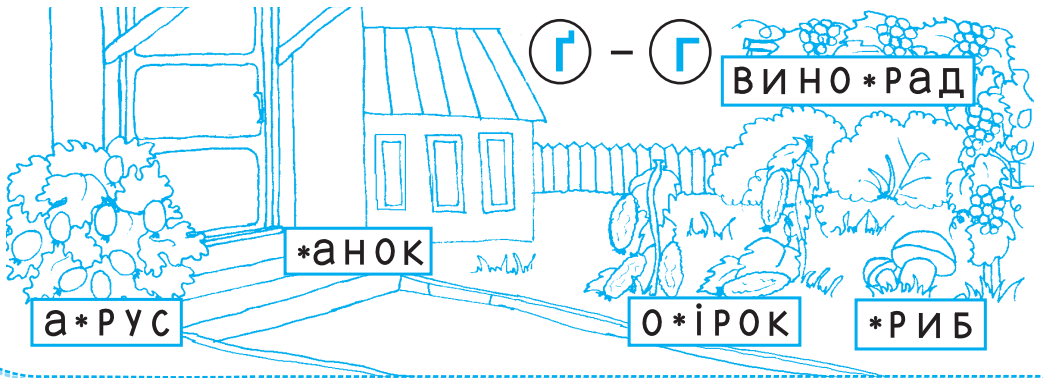
Га

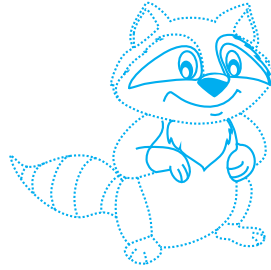
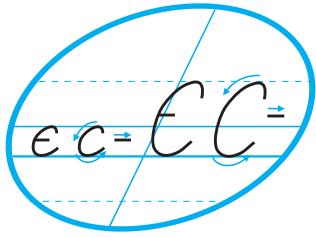
Ге

Гру

Гла

На ганку Гор.

с = с с

с с с

сн

се

см

снот

свдокия

С = С С

С С С

См

Се

Сн

синє відро

синій олівець

Ев

Ег

Прийшла весна. Прилетіли шпаки.
Євген і Єгор зробили шпаківні.

Єва Євген Євгенія Єгор Євдокія

е

є

КОШ*НЯ

*НОТ

*ХИДНА

К*НГУРУ

Є

Є

о

л

у

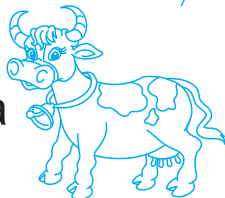
з

с ј

гавкає,

а

мукає.

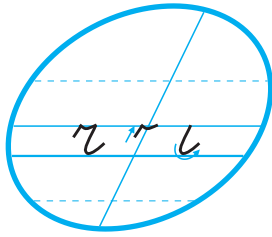
кукуракає,

а

квакає.

ч р к

ч р к

че

ча

ор

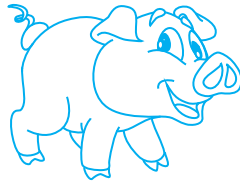
ер

учни

овори

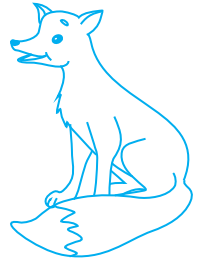
к_чечк_

п_р_с_тк_

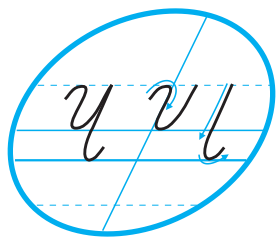

_в_чк_

лис_чк_

чл члчл

ч чч

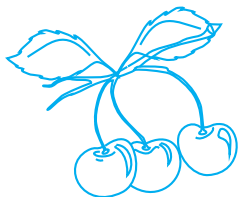
чо

чу

ча

че

Черкаси

Черешні корисні.
А чипси? Чипси ...

з

ц

_ернігів

_ереви_ки

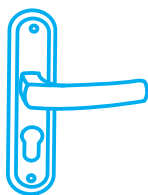
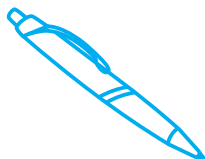
хлоп_ик

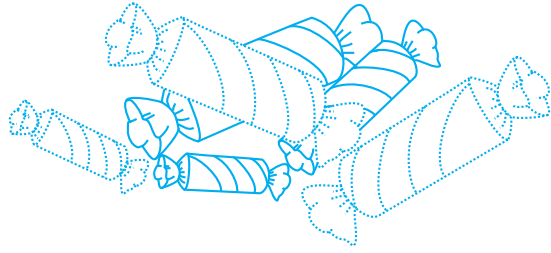
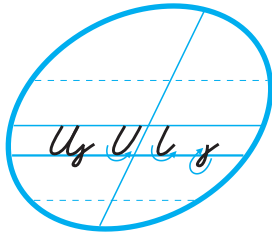

Марі_ка

_асник

_игирин

У у ь у

Уу

Ууі

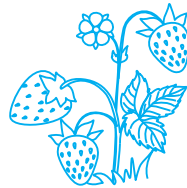
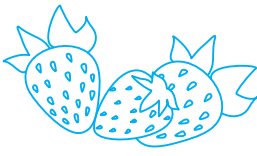
Ууі

Ууо

Ууо

Ууіна

Ууіна

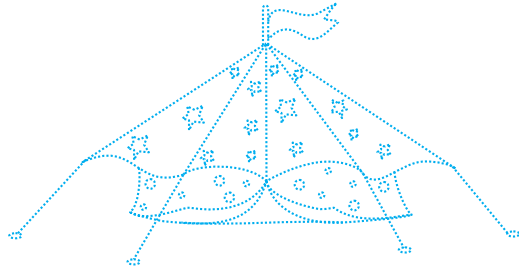

чор
полу
су

ниці

Uy Uy

Uy Uy

Uy Uy

Uyi

Uyo

Uye

Uya

U

Uy

Ц

Ц

 егла

о ет

Лу ьк

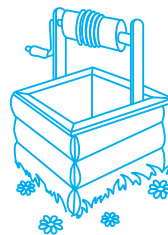
сон е

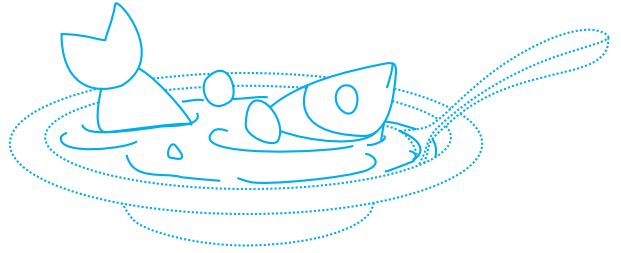
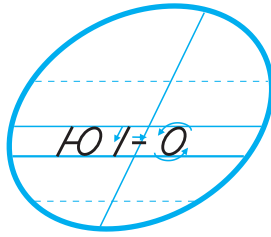
олів і

СТОЛИ я

Цапок іде до криниці
напитися водиці.

Ю = 0   Ю = 0   Ю = 0

Ю   Ю   Ю

Юр

Юл

Юл

Юз

Юрта

Юнак

Кашота

Юшка

_нга

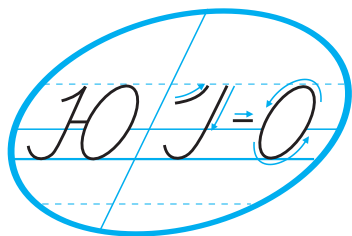

_рок

т_лень

Ю=О Ю О Ю=О

Ю Ю Ю

Юл

Юз

Юс

Юр

Юлия Юзюк

Люба

Люда

Юля

Ю

Ю

лу

лю

ну

ню

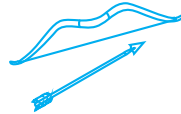
Юра і Юстина малюють.

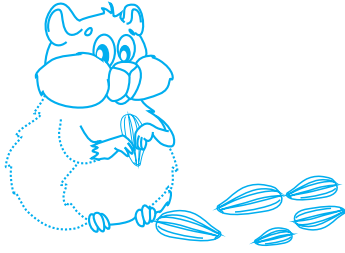
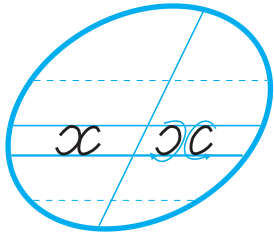
у

Ю

с с с с с с

х х х х

ха

се

ос

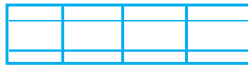
ес

мох

бухс

хава

Буквеный годинник

1 5 8 10

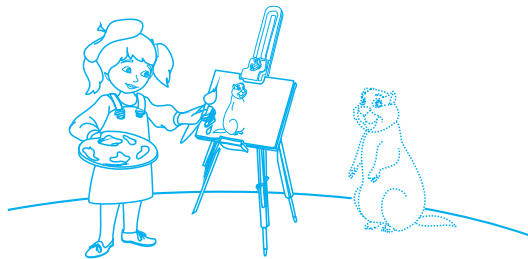
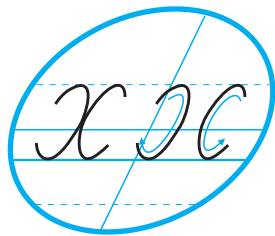

12 7 6 8 1

1 3 11 6 4

С С С С С С

Х Х Х Х Х Х

Хи

Ха

Хма

Хри

Харків

__ристина — __удожниця.

Вона намалювала __овра__а.

х

Х

Херсон

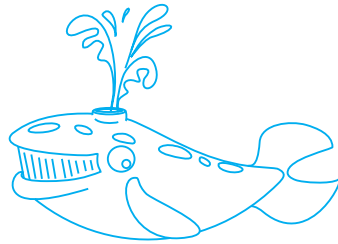
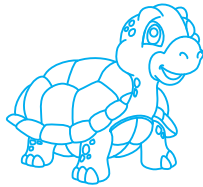
Хома

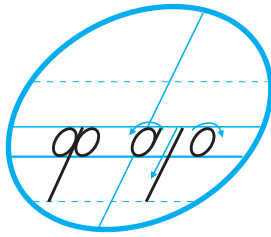
хвіст

хвиля

Ця хмаринка схожа на .

У воді плаває, по землі ходить,
а з хатини не виходить.

σ / ρ

σ / ρ

ρ

ρ

ρρο

ρρε

αρρ

ερρ

ρορκυς

ρορκυς

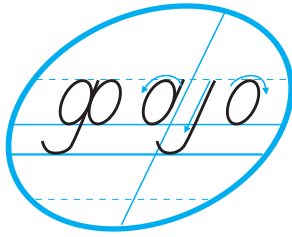
ΦΟΤΟΑΠΑΡΑΤ

para

фата

трап

ф о

ф о ф о

ф

ф ф

ф

ф

Франко — поет.

Яблуко, груша — ●

Фазан, фламінго — ●

Фіалки, флокси — ●

● птахи.

● квіти.

● фрукти.

Фр

Фра

Фло

Фрося малює фарбами.

Федько малює фломастерами.

старт

фарш

шарф

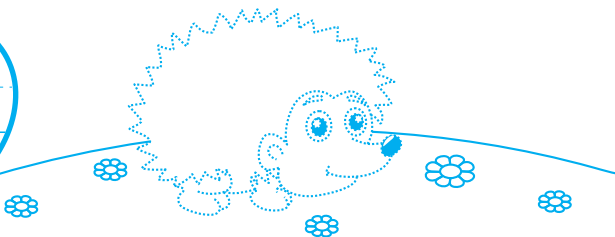
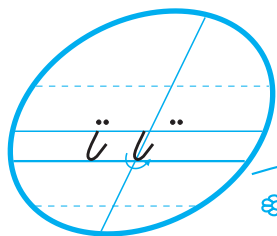
фініш

торф

фарфор

риф

ї ї ї

їв

їх

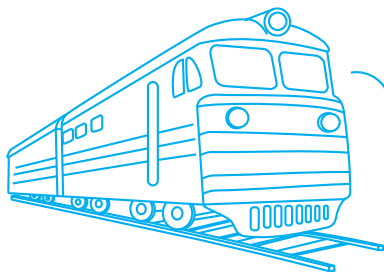
їмак

їн

їд

її

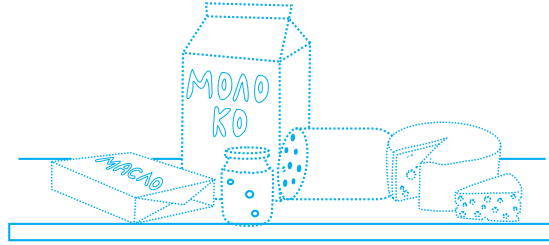
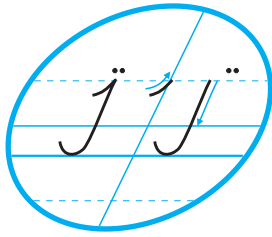
її

Поїзд їде рейках.

Пасажири їдуть поїзді.

ї і

їн

їв

їс

їс

місто

Київ —

головне

України.

ду

га

ї

жа

ба

ран

ї

ї

Один

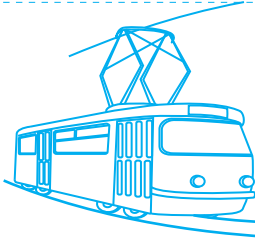
Багато

гай

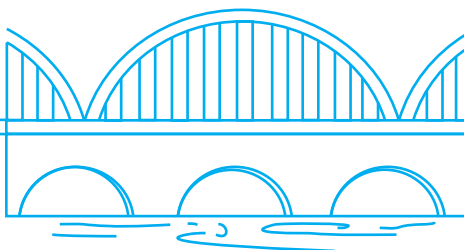
гай

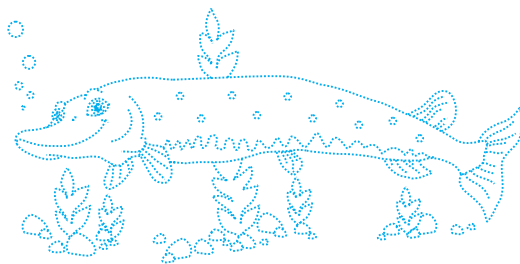
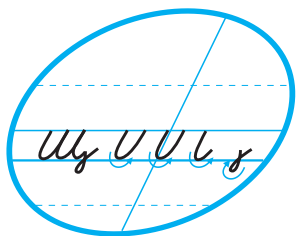
край

Їдемо на

Їхали через

Ш ш У у Л л Х х

Ш ш Ш ш Ш ш

Ш ш А

Ш ш Е

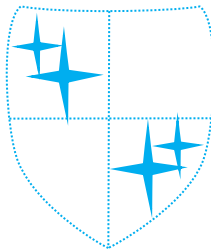
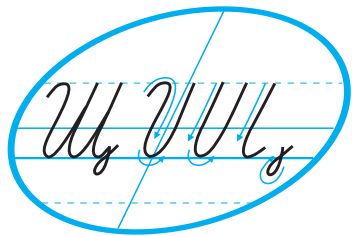
Ш ш У

Ш ш У

- літо ●
- паста ●
- борщ ●
- щітка ●
- щавель ●
- дощ ●

ШШШ

ШШШ

Ш

Ш Ш

Ші

Шу

Ше

Шо

Що в чашці: чай чи какао?

Що в каструлі: суп чи борщ?

Що в коробці: щітка чи фарба?

ш

Ш

_ітка
_орщик

_ітка
_орщик

Кислий, як

їжак

Зубастий, як

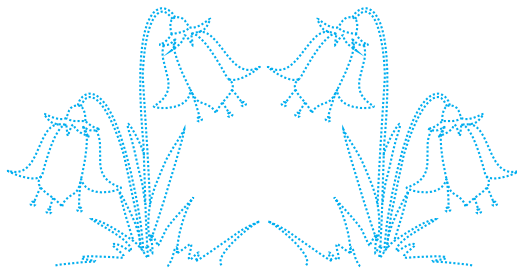
щавель

Колючий, як

щука

dz Dz

dz Dz

дзи

га

ка

чок

дзві

ка

но

дзин

ки

ло

дзер

дзи

ро

гу

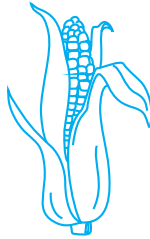
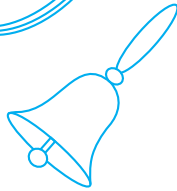
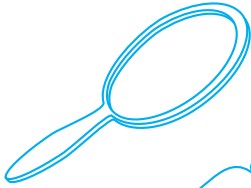

Dg

gz

Зз

Dz

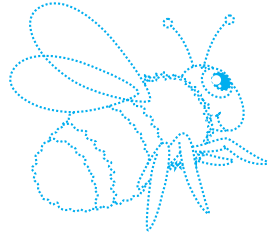
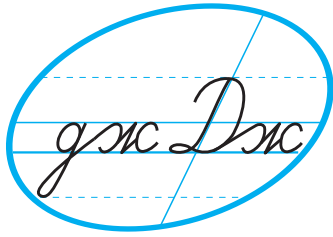

Дзеркало — дзеркальний.

Дзвінок —

Кукурудза —

дж

Дж

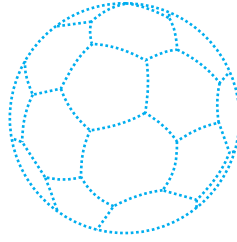
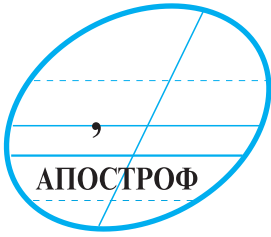
Ліс, джерело — лісове джерело.

Абрикоси, джем —

Вовна, джемпер —

Праця, бджілка —

м'я п'я р'ї в'ю б'є р'я

м'ята

в'юн

і м'я

сім'я   здоров'я   порядок
пояс   бур'ян
солов'ї   буряк   маяк   п'явка

п'я п'ю п'є в'я в'ю в'є

У Мар'яни комп'ютер.

У Дем'яна хом'ячок.

Музичний інструмент.

Кількість пальців на руці.

Родина.

Визначає смак їжі.

б	а	п'	ь
н	я	я'	т
і	с	з	и
м'	я	я	к

у
в

г

д

з

Познач (V) пару слів з однаковим значенням.

учениця — школярка

учениця — учителька

Познач (V) пару слів із протилежним значенням.

працьовитий — лінивий

лінивий — ледачий

Розумну

людину

приємно

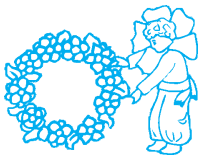
слухати.

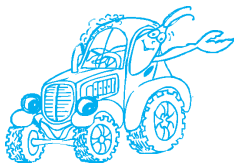
Шш Шй Шш Шш Шш

Йорж колючий. Щеня кумедне.

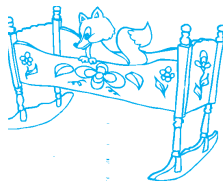
Шишка _____ . Цукор _____ .

барвінок

трактор

колиска

куріпка

Аа

Лл

Мм

1. Закресли всі букви б, г, ж, т.
2. Розмалюй у різні кольори слова-назви тварин.
3. Запиши ці слова.
4. Прочитай слова, які залишилися. Запиши їх.

ж	б	т	ц	а	п	ж	г	т	б
л	и	с	и	ц	я	т	б	г	ж
я	г	м	о	л	о	д	е	ц	ь
г	т	в	і	в	ц	я	ж	б	г
ж	г	б	ж	к	і	ш	к	а	т

к

К

килимокКиївкавунКанів

Морозиво ..., а чай ...

Комп'ютер ..., а планшет ...

Є ж С х Ж є с Х

С є Ж с Є х ж Ж

лаСи та зумро — сакра нилюди.

Т т П п м П П р

Ге

гу

Пі

пи

Та

то

асТар і Плніоа

аГниакл і рмаааТ

Ооо

Юююю

каюта
1 2 3 4 5

4 3

пальто
1 2 3 4 5 6

3 4 1

кран
1 2 3 4

3 4

пилка
1 2 3 4 5

1 5

люпин
1 2 3 4 5

3

ірис
1 2 3 4

1 2

у + ј =

у + љ =

Уу

у + ј =

у + љ =

Уу

е ь у н ч

ч н я е ц у и

у љ ч н е

у ч н я е ц и

У лісі ростуть чорниці, кабачки, сунички.

Ее

Зз

зо

лень

му

фір

зе

зуля

зей

зей

Г + г =

о + 1 =

Г + г =

л + л =

Гг

Лл

гра - а + иб =

рибка - ка + алка =

вулик - ик + кан =

олія - я + вець =

бузок - зок + квар =

Іі

їі

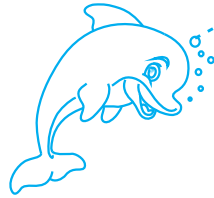
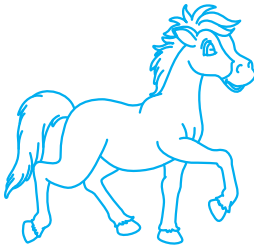
Ін

На

лагідність

Відповідають

добротою.

- пливе
- повзе
- летить
- біжить

Г

Устав пропущені букви. Утвори з них слово.

а__рус, жол__дь, __иня, __вірі, часн__к, ра__ета

□ □ □ □ □ □

Аґрус росте → у саду.
→ на полі.

Ґердан виготовляють → із бісеру.
→ із ґудзиків.

л

н

т

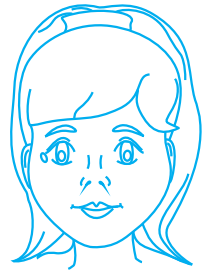
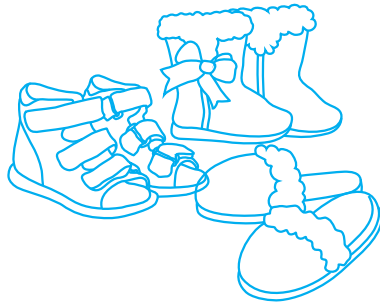
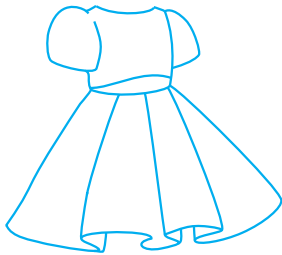
с

ш

КОЛОСОК — КОЛОСЯ
ВОЛОСИНА — ВОЛОСЯ

ГІЛКА — ГІЛЛЯ
КОРІНЕЦЬ — КОРІННЯ

Прочитай текст. Спиши друге і третє речення.
Замість малюнків пиши слова.

Якось вийшли на прогулянку.

Вони зустріли і .

 узяв синій і намалював .

А намалювала .

Гарні малюнки!

Поцікався, як записали речення інші учні.

Арабим

Aa Bb Cc Dd

Ee Ff Gg Hh Ii Jj

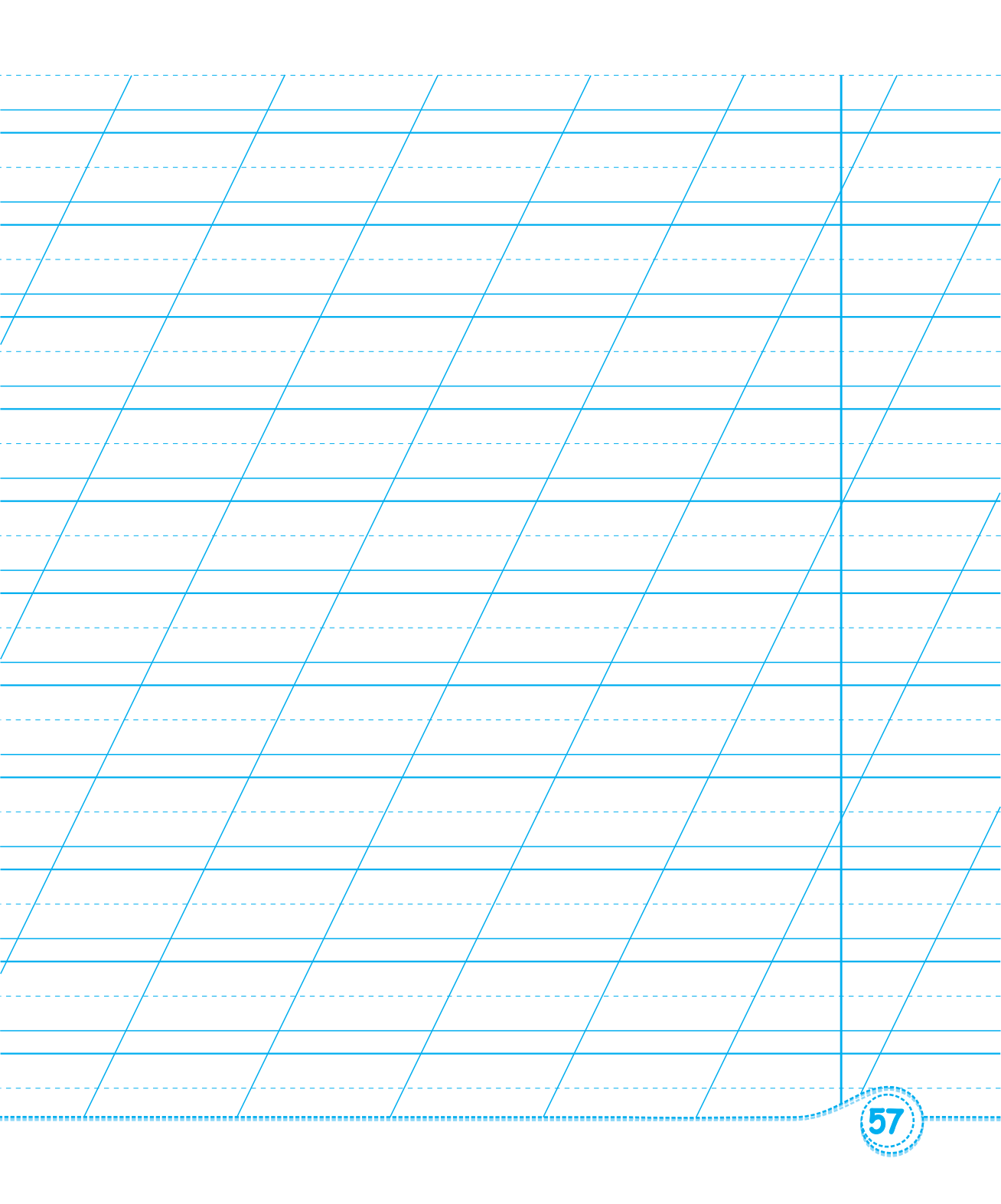
Kk Ll Mm Nn Oo

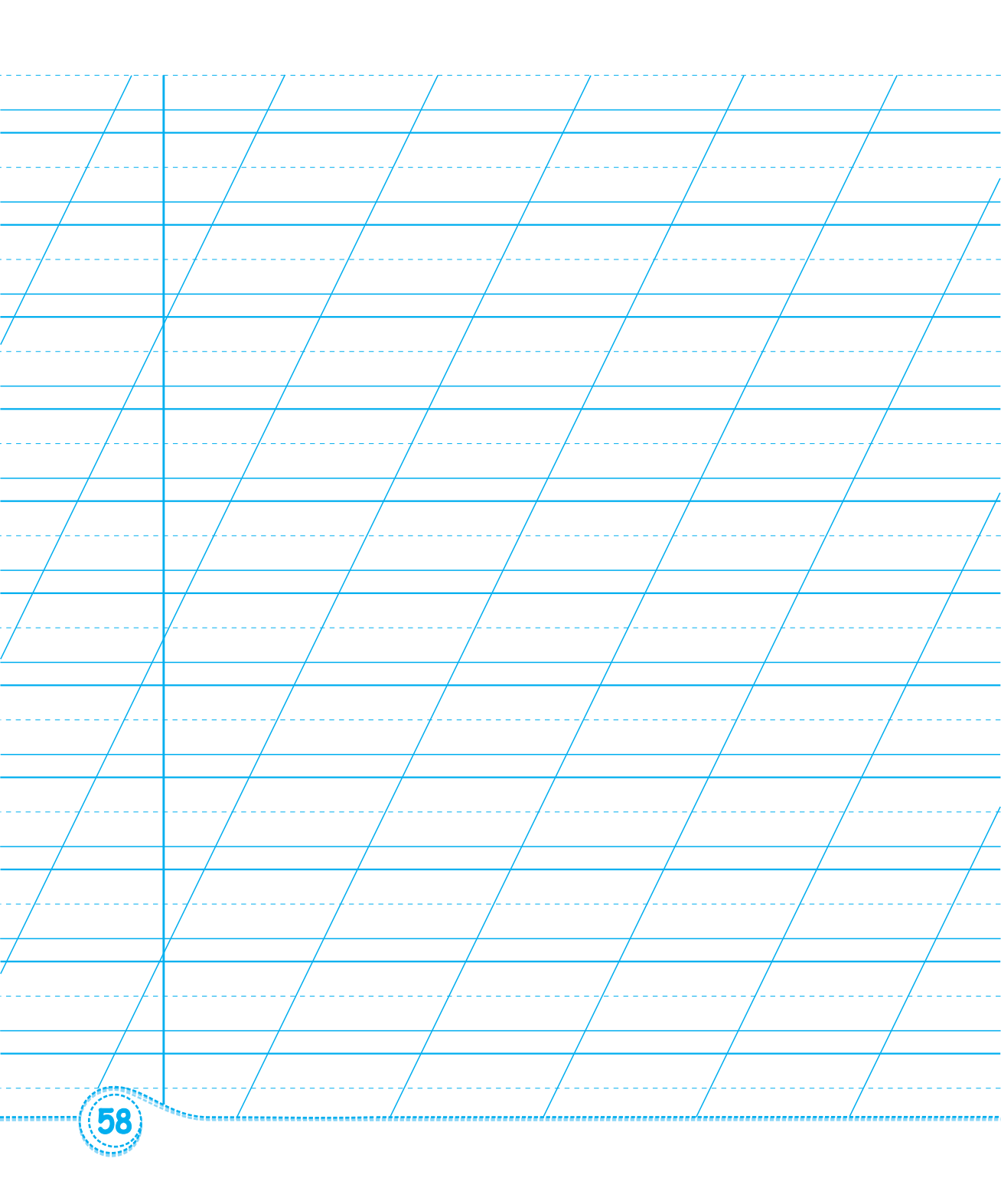
Pp Qq Rr Ss Tt

Uu Vv Ww Xx

Yy Zz

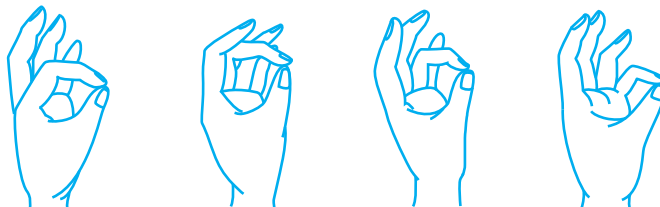

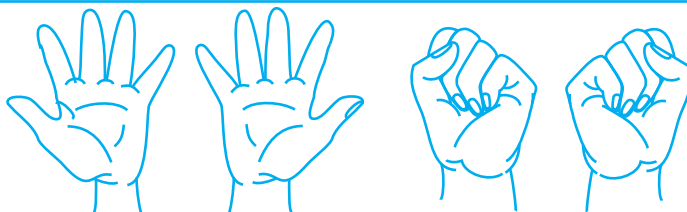

Вправи для пальчикової гімнастики

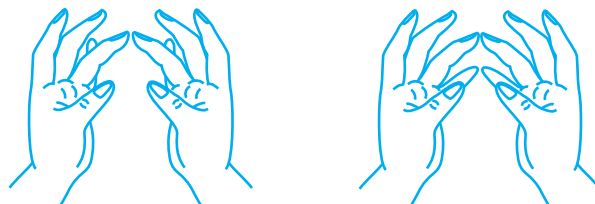
Вправа 1.

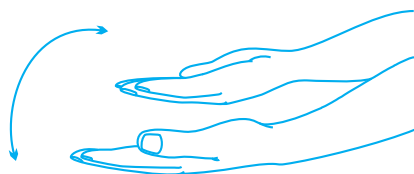
Вправа 2.

Вправа 3.

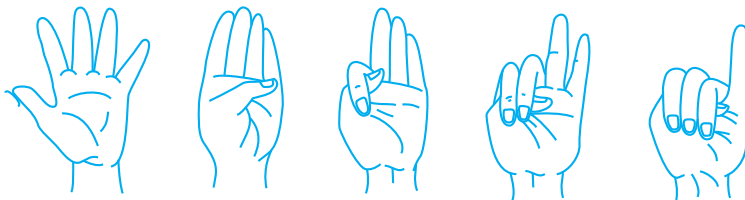
Вправа 4.

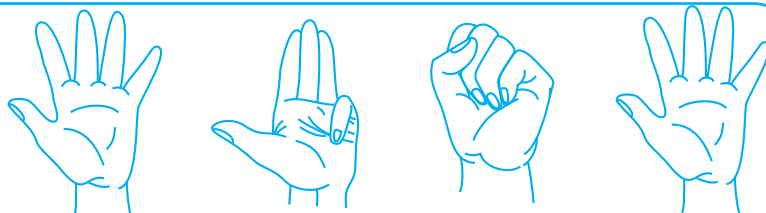
Вправа 5.

Вправа 6.

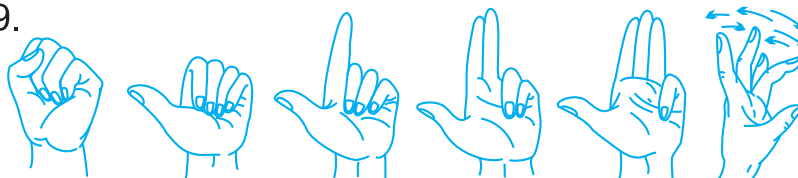
Вправа 7.

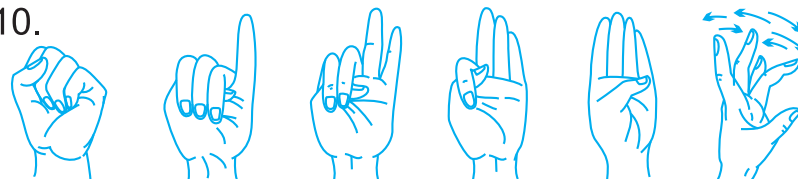
Вправа 8.

Вправа 9.

Вправа 10.

Вправа 11.

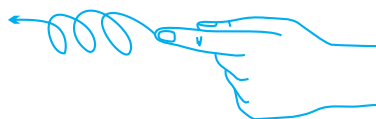
Вправа 12.

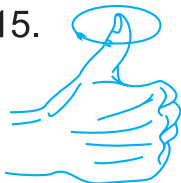
Вправа 13.

Вправа 14.

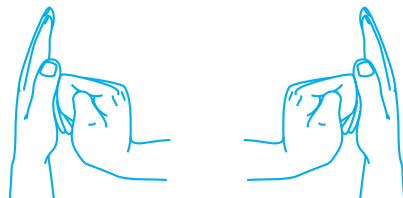
Вправа 15.

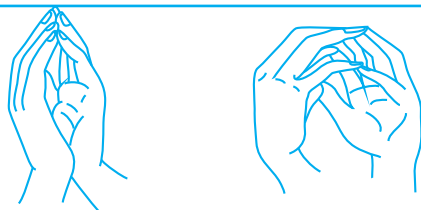
Вправа 16.

Вправа 17.

Вправа 18.

Методичні рекомендації (частина 2)

- С. 3. *Індивідуальна робота*: скласти речення з поданих слів (Зозуля закувала — пора льон сіяти).
- С. 4. *Індивідуальна робота*: записати літери, які лежать у візочках (Н, А, м, в; Ш, у, и, а, я), визначити, які однакові елементи в написанні цих літер. Утворити слова за зразком (1 кошик — 2 кошики, 1 шишка — 2 шишки).
- С. 5. *Індивідуальна робота*: відновити слова, на які потрапили краплини, записати їх. Скласти і записати речення (Шишки ростуть на сосні, ялині).
- С. 6. *Індивідуальна робота*: записати назви тварин, які «дружать» з буквою «же» (жук, жаба, журавель).
- С. 7. *Індивідуальна робота*: розв'язати логічне завдання, визначити, у яких містах живуть дідусь Жанни (Жашків), бабуся Жені (Жмеринка); записати назви цих міст.
- С. 8. *Індивідуальна робота*: списати текст, поданий друкованим шрифтом. Визначити групу слів з однаковою кількістю звуків (ліжко — лялька).
- С. 9. *Індивідуальна робота*: скласти слова з поданих складів (гора, рагу, гуси, сила, лазер, зерно, нога); розгадати ребуси (пирого, гриби).
- С. 10. *Індивідуальна робота*: записати слова, які відрізняються першою буквою.
- С. 11. *Індивідуальна робота*: утворити словосполучення *прикметник + іменник*, записати їх (галаслива гава, швидка ластівка, мудра сова).
- С. 12. *Робота в парах*: визначити слова, у яких потрібно писати букву «ге», а в яких — «ге».
- С. 13. *Індивідуальна робота*: позначити словосполучення до поданої схеми (синє відро).
- С. 14. *Індивідуальна робота*: записати імена хлопчиків, обвести слово, у якому 6 звуків. Записати слова, уставляючи пропущені букви (кошеня, снот, ехидна, кенгуру).
- С. 15. *Індивідуальна робота*: записати вивчені літери, у яких є подані елементи (ж; а, у, и; л, м, я, г; г, п, т, р; С, Ж, Є; І, Н, К). Записати речення, замінюючи малюнки словами. (Собака гавкає, а корова мукає. Півень кукурікає, а жаба квакає).
- С. 16. *Індивідуальна робота*: уставити пропущені букви у слова (качечка, поросятко, овечка, лисичка), визначити «зайве» слово (поросятко, немає букви «ча»).
- С. 17. *Індивідуальна робота*: списати речення; дописати відповідь на запитання (Чипси шкідливі).
- С. 18. *Робота в парах*: визначити, у яких словах потрібно написати букву «Че» (Чернігів, Чигирин), а в яких — «че» (хлопчик, часник, черевики, Марічка). *Індивідуальна робота*: скласти і записати різні речення зі словом *ручка* так, щоб воно позначало різні поняття.
- С. 19. *Індивідуальна робота*: записати назви рослин за променеподібною таблицею, дібрати загальну назву (ягоди).
- С. 20. *Індивідуальна робота*: у ліву колонку записати назви предметів з буквою «че» (курча, чапля, часник, чашка), у праву — з буквою «це» (сонце, місяць, яйце, заєць).
- С. 21. *Індивідуальна робота*: записати слова, уставляючи пропущені букви. Списати речення, подане друкованим шрифтом.

- С. 22. *Індивідуальна робота*: у букви «ю» ювілей. Записати, хто прийшов її привітати (юнга, юрок, тюлень).
- С. 23. *Індивідуальна робота*: записати імена ляльок. Обвести слово, у якому найменше букв.
- С. 24. *Індивідуальна робота*: у ліву колонку записати слова з буквою «у» (лук, голуб, лупа, жолудь), у праву — з буквою «ю» (люк, тюльпан, салют, ключ).
- С. 25. *Індивідуальна робота*: записати слова за буквеним годинником (хліб, горіх, хмари).
- С. 26. *Індивідуальна робота*: записати речення, уставляючи пропущені букви у слова (Христина — художниця. Вона намалювала ховраха).
- С. 27. *Індивідуальна робота*: прочитати і відгадати загадку. Обвести малюнок-відгадку (черпаха).
- С. 28. *Індивідуальна робота*: утворити і записати нові слова з букв слова *фотоапарат* (трап, фото, парта, фара, тато...).
- С. 29. *Індивідуальна робота*: дібрати загальні назви, записати речення (Яблуко, груша — фрукти. Фазан, фламінго — птахи. Фіалки, флокси — квіти).
- С. 30. *Індивідуальна робота*: прокласти доріжку від старту до фінішу так, щоб наступне слово починалося останньою літерою попереднього (старт, торф, фарш, шарф, фарфор, риф, фініш).
- С. 31. *Індивідуальна робота*: записати речення, уставляючи пропущені слова (Поїзд їде по рейках. Пасажири їдуть у поїзді).
- С. 32. *Індивідуальна робота*: відновити речення (Київ — головне місто України). Скласти і записати слова з поданих складів (гаї, їжа, жаба, баран).
- С. 33. *Індивідуальна робота*: записати слова у множині. Записати речення, замінивши малюнки словами (Їдемо на трамваї. Їхали через міст).
- С. 34. *Індивідуальна робота*: утворити і записати пари слів (літо — дощ, паста — щітка, борщ — щавель).
- С. 35. *Робота в парах*: визначити, що в чому (у чашці чай, у каструлі борщ, у коробці щітка).
- С. 36. *Індивідуальна робота*: записати слова, підкреслити букви, якими вони відрізняються (тітка — щітка, горщик — борщик). Утворити і записати порівняння (Кислий, як щавель. Зубастий, як щука. Колючий, як їжак).
- С. 37. *Робота в парах*: зібрати однакові фігури, утворити слова (гудзика, дзига, дзеркало, родзинка, дзвіночок). *Індивідуальна робота*: записати утворені слова.
- С. 38. *Індивідуальна робота*: утворити і записати прикметники за зразком (дзвінок — дзвінкий, кукурудза — кукурудзяний).
- С. 39. *Індивідуальна робота*: утворити і записати словосполучення за зразком (абрикосовий джем, вовняний джемпер, працьовита бджілка).
- С. 40. *Індивідуальна робота*: заселити будиночок словами з апострофом.
- С. 41. *Індивідуальна робота*: відшукати і записати слова (баян, п'ять, сім'я, язик). Обвести слова з апострофом.

- С. 42. *Індивідуальна робота*: позначити пару слів з однаковим значенням (учениця — школярка), пару слів із протилежним значенням (працьовитий — лінивий), записати їх. Скласти і записати речення.
- С. 43. *Індивідуальна робота*: дібрати прикметники до слів *шишка* (соснова, ялинова, велика...), *цукор* (солодкий, білий...). Записати, як слова «грають у піжмурки» (барвінок — вінок, трактор — рак, колиска — лиска, куріпка — ріпка).
- С. 44. *Індивідуальна робота*: закреслити в таблиці всі букви «бе», «ге», «же» «те». Розмалювати в різні кольори назви тварин (цап, лисиця, вівця, кішка), записати їх. Прочитати і записати слова, які залишилися (Я молодець).
- С. 45. *Індивідуальна робота*: роз'єднати на окремі слова, записати (килимок, Київ, кавун, Канів). Скласти і записати речення за малюнками (Морозиво холодне, а чай гарячий. Комп'ютер великий, а планшет малий). Обвести слова, протилежні за значенням.
- С. 46. *Індивідуальна робота*: установити відповідність між друкованими і рукописними буквами. Поміняти склади місцями, скласти і записати прислів'я (Сила та розум — краса людини).
- С. 47. *Індивідуальна робота*: закреслити неправильно написані літери. Поміняти місцями літери, скласти і записати імена (Тарас і Поліна, Галинка і Тамара).
- С. 48. *Індивідуальна робота*: пройти буквенний квест, утворити і записати слова (тюльпан, папір).
- С. 49. *Індивідуальна робота*: виконати дії, записати букви з елементів (У, у, Ч, ч). Уписати у фігурки другого ряду потрібні букви, записати слова, що утворилися (учень, учениця). Прочитати речення, визначити «зайве» слово (кабачки), записати речення правильно.
- С. 50. *Індивідуальна робота*: утворити і записати слова з поданих складів (зозуля, музей, зефір, зелень).
- С. 51. *Індивідуальна робота*: виконати дії, записати букви з елементів (Б, б, В, в). Написати утворені слова (гриб, рибалка, вулкан, олівець, буквар). Виконати завдання на вибір: а) обвести слово, у якому найменше звуків; б) обвести слово, у якому найбільше звуків.
- С. 52. *Індивідуальна робота*: скласти і записати речення. Записати, хто як пересувається (Дельфін пливе. Черв'як повзе. Ластівка летить. Кінь біжить).
- С. 53. *Індивідуальна робота*: уставити пропущені букви, утворити з них слово (гудзик). Поміркувати, яким словом закінчити речення (Агрис росте у саду. Гердан виготовляють із бісеру).
- С. 54. *Індивідуальна робота*: розглянути зображені предмети, підписати малюнки (плаття, взуття, обличчя).
- С. 55. *Індивідуальна робота*: списати друге і третє речення, замінюючи малюнки словами.
- С. 57. *Індивідуальна робота*: списати алфавіт.
- С. 58. Сторінка для тренувальних вправ.
- С. 59–61. Зразки вправ пальчикової гімнастики, які доцільно проводити перед письмом.